

Wat en voor wie is de jeugd-ggz?

Jeugd-ggz is geestelijke gezondheidszorg voor kinderen tot en met 17 jaar. Als symptomen bij een kind duiden op een ernstige psychische stoornis komt de specialistische jeugd-ggz in beeld. De behandeling van complexe psychische stoornissen of van een combinatie van psychische en lichamelijke problemen gebeurt door psychiaters, gz-psychologen en verpleegkundigen. Zij hebben kennis van psychische aandoeningen die het gevolg zijn van biologische, psychologische en omgevingsfactoren. De behandelaars zijn gespecialiseerd in de psychische ontwikkeling van kinderen en de samenhang met opvoedings- en gedragsproblemen. De hulpverleners uit de ggz zijn ook actief in de samenwerking met andere jeugdzorgorganisaties en het onderwijs. Zij adviseren over omgaan met psychische stoornissen en het aanleren van een psychisch gezonde leefstijl. De ggz betreft ook ouders bij de behandeling.

HOEVEEL KINDEREN MAKEN GEBRUIK VAN DE SPECIALISTISCHE JEUGD-GGZ?

Volgens een voorzichtige schatting heeft ongeveer 5% van alle jeugdigen in Nederland een psychische stoornis die leidt tot ernstige beperkingen in hun functioneren en/of risico's van een verstoorde ontwikkeling. In Nederland leven in totaal zo'n 3,5 miljoen kinderen tot en met 17 jaar. Iets meer dan 170.000 van hen komt jaarlijks in aanraking met de tweedelijns jeugd-ggz. Kinderen kunnen alleen binnen de tweedelijns jeugd-ggz worden onderzocht en behandeld met een verwijfsbrief van een officiële verwijzer. In de meeste gevallen is dat de huisarts.

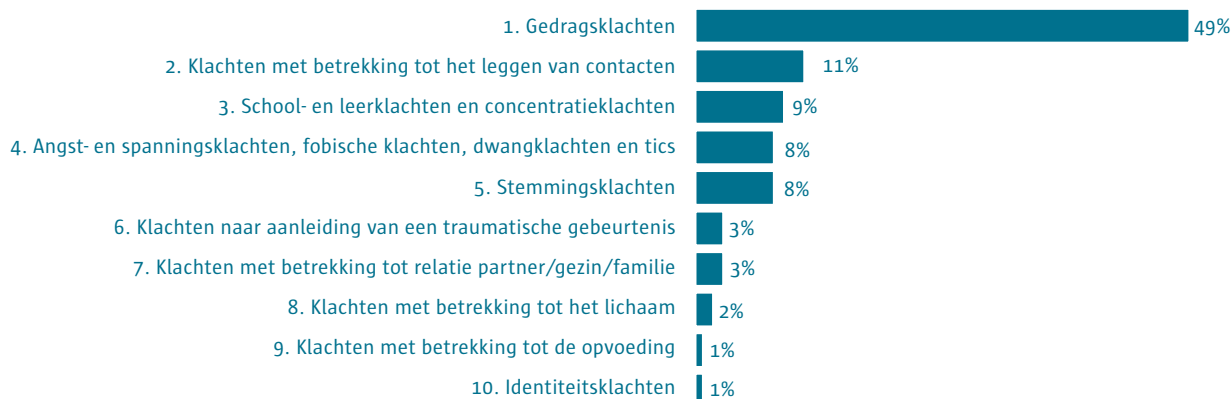
PROBLEMATIEK

Voor een deel van de kinderen in de jeugd-ggz zijn de problemen van tijdelijke aard. Wel is er bij sommige aandoeningen of stoornissen, zoals bijvoorbeeld depressies, angststoornissen of een trauma als gevolg van misbruik, vaak een blijvende kwetsbaarheid en dus kans op herhaling. Er zijn ook stoornissen die in meer of mindere mate blijvende beperkingen met zich mee brengen. Zowel op het gebied van emoties en gedrag als in cognitief functioneren van kinderen. Dit komt bijvoorbeeld voor als er sprake is van aan autisme verwante stoornissen, schizofrenie, ADHD en combinaties daarvan. Als er sprake is van een combinatie met andere stoornissen (zogenaamde comorbiditeit) en/of bijvoorbeeld een verstandelijke beperking, dan is er ook een vraag naar langerdurende, specialistische zorg en begeleiding, ook op school.

Actieve zorgtrajecten 0 t/m 17 jarigen naar leeftijd en geslacht, 2010

totaal	man	vrouw	totaal
0 - 5	6.900	3.100	10.000
6 - 11	52.100	20.700	72.800
12 - 17	53.800	33.600	87.400
subtotaal 0 - 17	112.800	57.400	170.200

Top 10 aanmeldklachten in de jeugd-ggz, 2009

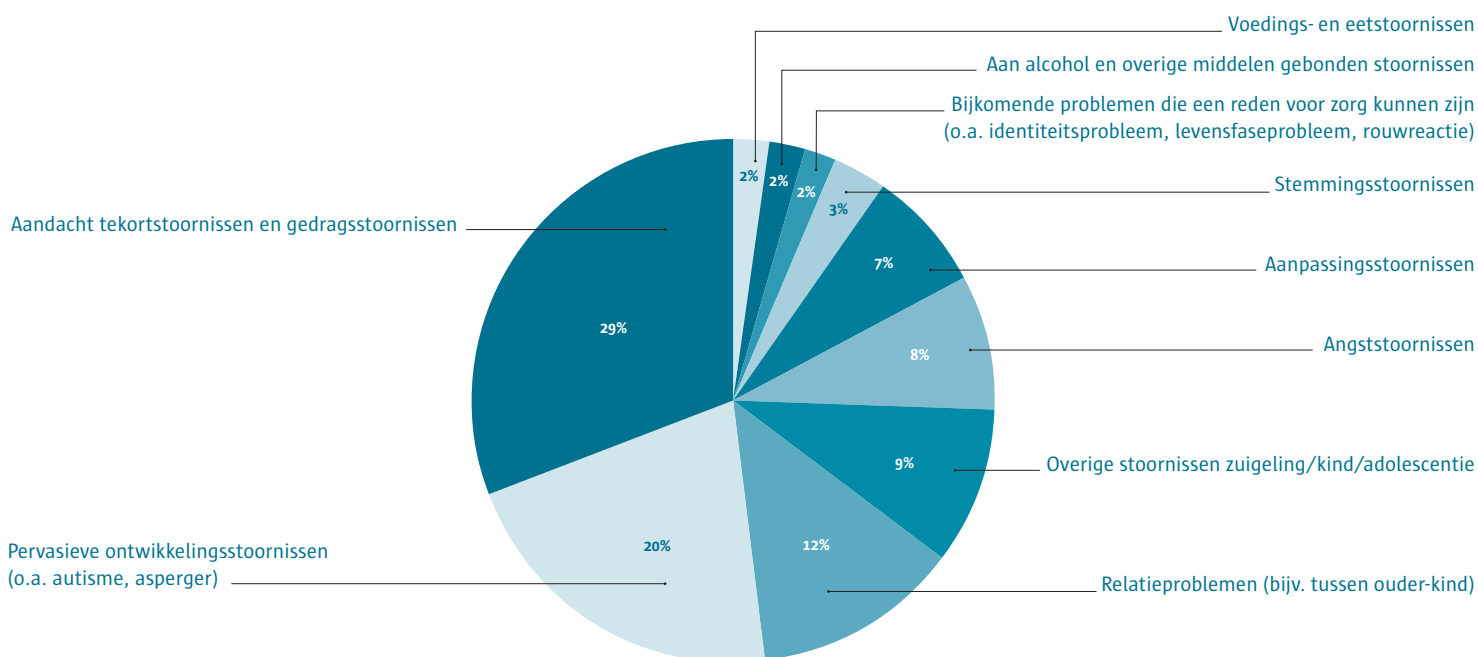

DIAGNOSE EN BEHANDELING

Na onderzoek wordt een diagnose gesteld en vindt classificatie plaats volgens het *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders-systeem* (DSM). Aan de hand van de

gestelde diagnose wordt er een behandelplan opgesteld en kan de behandeling van start gaan. 85% van alle aanmeldingen bij jeugd-ggz leidt daadwerkelijk tot een behandeling.

De top tien van primaire diagnoses bij patiënten 0 t/m 17 jaar, 2010

BEHANDELING EN EFFECTIVITEIT

De jeugd-ggz behandelt weinig patiënten klinisch; 96,8% van de kinderen ontvangt ambulante zorg, 3,2% wordt klinisch behandeld. Steeds vaker vindt een deel van de behandeling plaats met behulp van e-health. De voorkeur gaat uit naar vroege interventies, die hebben een groot effect op de latere kwaliteit van leven. Vroeg investeren in psychische problemen draagt bij aan een kwalitatief goede en ook economisch gezonde samenleving door minder schooluitval, betere arbeidsparticipatie, minder agressie en minder behoefte aan zorg op latere leeftijd. De gemiddelde behandeling van een kind in de jeugd-ggz duurt 493 dagen.

JEUGD-GGZ IS RELATIEF GOEDKOPE ZORG

Na een aantal jaren van sterke groei, is er sinds 2010 sprake van een afname van de groei. In 2012 is zelfs sprake van een krimpend aantal klinische opnames. Mede dankzij het feit dat de jeugd-ggz in staat is vooral ambulant en kortdurend te werken, nemen de zorgkosten per jeugdige jaarlijks af. Een gemiddelde behandeling in de jeugd-ggz kost volgens recente cijfers € 13.010,-. Relatief behandelt de jeugd-ggz meer kinderen voor minder kosten dan in de andere sectoren. Alle aanbieders van jeugd-ggz samen hadden in 2010 (de meest recente cijfers) een jaaromzet van € 563 miljoen. Ter vergelijking, jeugdzorg kostte in 2011 € 1.350,8 miljoen. Binnen het bedrag voor jeugd-ggz valt ook de behandeling van bijvoorbeeld ouders als dat samenhangt met de behandeling van het kind.